

BETEGTÁJÉKOZTATÓ TÜDŐTRANSZPLANTÁLT, TÜDŐFIBROSISOS, ARTÉRIÁS PULMONALIS HYPERTÓNIÁS (PAH) BETEGEK RÉSZÉRE A KORONAVÍRUS PANDEMIA VONATKOZÁSÁBAN

A COVID-19 új vírus, a lakosság még nem találkozott vele, ezért immunitás még nem alakult ki ellene. A betegség súlyossága széles határok között változhat. A beszűkült tüdőkapacitással társuló krónikus légzőszervi betegségben szenvedőknek nem magasabb az esélye arra, hogy a fertőzést elkapják, de ha megbetegednek, a lefolyás várhatóan súlyosabb lesz, mint az átlagembereknél.

Ezért intersticialis tüdőbetegségben (pl.: tüdőfibrózisok), transzplantáció utáni állapotban, PAH-ban kiemelten fontos, hogy a betegek otthon maradjanak.

A tünetek a fertőzés után 2-14 nappal jelennek meg. Ezek leggyakrabban a láz, fáradékonyság, száraz köhögés, fejfájás, légzési nehézség, izomfájdalom.

Általános ajánlások:

Folytassa a szokásos gyógyszeres kezelését! Egészséges táplálkozás és kellő folyadékbevitel kiemelten fontos.

Maradjon otthon, kerüljön el minden szükségtelen találkozást.

Általános megelőző lépések

Ezek betartása minimalizálja a fertőzés továbbadását:

- ❖ **Mosson kezet hazaérkezéskor szappannal, illetve lehetséges fertőzéses kontaktus után. A kéz elülső és hátsó felét is mossa meg minimum 20 másodpercig. Ugyanakkor vigyázzon a kéz bőrre, hogy ne sérüljön, repedezzen, mert az is behatolási kapu a kórokozók számára.**
- ❖ **Ha nincs szappan, a 60 % alkohol tartalmú fertőtlenítő szerek is megfelelőek.**
- ❖ **Győződjön meg arról, hogy mások is jól mossák a kezüket.**
- ❖ **Légúti fertőzés, köhögés, megfázás tüneteit mutató embereket kerülje.**
- ❖ **Ha Ön beteg, vagy akárcsak enyhe influenza-szerű tünetei vannak, ne mozduljon ki otthonról, házi orvosát hívja fel.**
- ❖ **Másoktól 2 m-es távolságot tartson.**
- ❖ **Köhögés, tüsszentés orrot és száját takaróan papírzsebkendőbe történjen, amit utána el tud dobni. Ha nincs zsebkendője, tüsszentsen a könyökébe.**
- ❖ **Minél kevesebbszer érjen a kezével a szeméhez, orrához, szájához.**

- ❖ Kerülje a tömeget, főleg a rosszul szellőztetett helyeket.
- ❖ Kérje kezelőorvosát, hogy szükséges gyógyszereit lehetőség szerint E-recept formájában írja fel, így nem kell elhagynia otthonát és bármely családtagja kiválthatja a készítményt.

Speciális ajánlások

A tüdőfibrosisban, pulmonális hypertóniában szenvedő betegek esélye a megfertőződésre nem nagyobb, de ha megbetegsznek, a tünetek várhatóan súlyosabbak, gyógyulásuk elhúzódóbb. Rizikótényezőt jelent az idősebb (65 év feletti életkor), cukorbetegség, kóros elhízás, szívbetegség, vesebetegség, krónikus tüdőbetegség. Önmagában az immunszuppresszív kezelés nem jelent rizikót a COVID-19 vírusfertőzésre.

A betegeknek fokozottan kell ügyelniük arra, nehogy elkapják a fertőzést. Ezért:

- Győződjön meg arról, hogy van elegendő felírt gyógyszere.
- Rendelkezzen legalább 1 hónapra való gyógyszer mennyiséggel, kórházba kerüléskor vigye magával rendszeresen szedett gyógyszereit (speciális gyógyszerek immunszuppresszív szerek, PAH szerek járványügyi ellátásra kijelölt kórházban nehezebben beszerezhetőek lehetnek).
- Kerülje a tömeget és minden elkerülhető utazást.
- Az arcmaszk nehezíti a légzést, csak akkor hordja, ha a környezet miatt szükséges.
- Rendszeres otthoni fertőtlenítő takarítás ajánlott.
- A ruhák gyakori, minimum 60 fokon való mosása javasolt.
- Maradjon minél többet otthon, sehová se menjen!
- Szabad levegőn sétálgasson egyedül, vagy együtt élő családtaggal történjen.
- Otthonában végezzen minden nap 20-30 perces légző-, nyújtó- és egyéb tornagyakorlatokat (<http://tudofibrozis-ipf.hu/egy-kattintas-az-egeszsegert-legzotorna-1-resz>)

Ajánlások családtagok, gondozók számára

A családtagok és gondozók különösen ügyeljenek arra, nehogy ők vigyék haza a vírust. Figyeljék a krónikus beteg tüneteit, a gyógyszerkészletét és a szükséges egyéb eszközöket, hogy mindig több hétre való ellátás legyen otthon. Tartós élelmiszerek vásárlásával csökkenthetik a bevásárlások számát.

Ha COVID-19 vírusfertőzés tünetei lépnek fel a betegnél, vagy érintkezett igazoltan fertőzött személlyel, telefonon értesíteni kell a háziorvost.

Ha megbetegszik a COVID-19 vírustól

és a diagnózist orvos megerősítette, a fertőzés szórásának megakadályozása céljából ajánlott, hogy

- ❖ maradjon otthon külön szobában, izolálja magát másoktól
- ❖ hatósági utasításokat maradéktalanul tartsa be
- ❖ ne érintkezzen háziállatokkal
- ❖ ne osszon meg személyes használati tárgyakat senkivel
- ❖ csak zsebkendőbe köhögjön és tüsszentsen, amit azonnal dobjon ki
- ❖ gyakran mosson kezet
- ❖ fertőtlenítsen a telefont, a billentyűzetet, a WC-t, bútorokat
- ❖ ha kórházba kell mennie, pontosan kövesse a hatósági eljárási rendet. Az Ön pulmonológiai betegségét Semmelweis Egyetem Pulmonológiai Klinika természetesen konzultációval segíteni fogja a COVID19 ellátásra kijelölt kórház orvosait az Ön speciális betegségének ellátását illetően.
- ❖ ha állapota kórházi kezelést igényel, feltétlenül vigye magával speciális tüdőbetegségének kezelésére alkalmazott gyógyszereit
- ❖ mindig legyen Önnél pontos lista (gyógyszer és hatóanyag név, mg) a rendszeresen szedett gyógyszereiről